

## A TANTÁRGY ADATLAPJA

*Keresztyén antropológia*

Egyetemi tanév 2025-2026

### 1. A képzési program adatai

|                                     |  |
|-------------------------------------|--|
| 1.1. Felsőoktatási intézmény        | Babeş - Bolyai Tudományegyetem                                 |
| 1.2. Kar                            | Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar                     |
| 1.3. Intézet                        | Református Tanárképző Zeneművészeti Intézet                    |
| 1.4. Szakterület                    | Teológia   |
| 1.5. Képzési szint                  | Mesterképzés   |
| 1.6. Tanulmányi program / Képesítés | SPIRITUÁLIS ÉS PASZTORÁCIÓS TANÁCSADÁS, ÉS KERESZTYÉN COACHING |
| 1.7. Képzési forma                  | nappali  |

### 2. A tantárgy adatai

|  |    |                         |   |                      |   |                      |     |         |
|--|----|-------------------------|---|----------------------|---|----------------------|-----|---------|
| 2.1. A tantárgy neve                     |    | Keresztyén antropológia |   |                      |   | A tantárgy kódja     |     | TME1211 |
| 2.2. Az előadásért felelős tanár neve    |    |                         | Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens |                      |   |                      |     |         |
| 2.3. A szemináriumért felelős tanár neve |    |                         | Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens |                      |   |                      |     |         |
| 2.4. Tanulmányi év                       | I. | 2.5. Félév              | 2.  | 2.6. Értékelés módja | K | 2.7. Tantárgy típusa | SZT |         |

### 3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

|  |    |                      |    |                               |            |
|--|----|----------------------|----|-------------------------------|------------|
| 3.1. Heti óraszám  | 2  | melyből: 3.2 előadás | 2  | 3.3 szeminárium/labor/projekt | -          |
| 3.4. Tantervben szereplő összóraszám   | 28 | melyből: 3.5 előadás | 28 | 3.6 szeminárium/labor         | -          |
| <b>Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:</b> |    |                      |    |                               | <b>óra</b> |
| A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása                      |    |                      |    |                               | 75         |
| Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás                 |    |                      |    |                               | 61         |
| Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása           |    |                      |    |                               | 14         |
| Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)   |    |                      |    |                               | 2          |
| Vizsgák  |    |                      |    |                               | 2          |
| Más tevékenységek:   |    |                      |    |                               |            |
| <b>3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám</b> |    |                      |    |                               | <b>126</b> |
| <b>3.8. A félév összóraszám</b>  |    |                      |    |                               | <b>154</b> |
| <b>3.9. Kreditszám</b>   |    |                      |    |                               | <b>6</b>   |

### 4. Előfeltételek (ha vannak)

|                      |  |
|----------------------|--|
| 4.1. Tantervi        |  |
| 4.2. Kompetenciabeli |  |

### 5. Feltételek (ha vannak)

|  |  |
|--|--|
| 5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei            |  |
| 5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei |  |

### 6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

|                                    |  |
|------------------------------------|--|
| <b>Szakmai/kulcs-kompetenciák</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vallási intézményt képvisel</li> <li>- emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz</li> <li>- lelki tanácsadást nyújt</li> <li>- megerősíti a pozitív magatartást</li> <li>- a tanácsadás során segít döntést hozni</li> </ul> |
| <b>Transzverzális kompetenciák</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- filozófiai, etikai és vallási ismereteket alkalmaz</li> <li>- tanácsot ad</li> <li>- odafigyel a részletekre</li> <li>- konfliktusokat old meg</li> <li>- aktívan odafigyel</li> </ul>  |

## 7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

|                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| 7.1 A tantárgy általános célkitűzése | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Évezredekken át vitathatatlanak tekintették azt a bibliai igazságot, hogy „Isten az embert férfivá és nővé teremtette”. A kettejük közötti viszony értelmezése már sokkal bonyolultabb történet. A patriarchális társadalmakban a nőket gyakorta hátrányos helyzetbe sodorták, majd a történelmi örökség torzójaként, az utóbbi fél évszázad szélsőséges vélemények, megoldáskísérletek küzdőtere lett. A vasfüggöny innenső oldalára jobbra csak a híre érkezett el a különféle irányzatoknak, izmusoknak (feminizmus, gender- és women-study), és sok más kérdéshez hasonlóan tájékozatlan, és felkészületlen volt e téren is a rendszerváltás után a keleti tömb.</li> </ul> |
| 7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Minden nemzedéknek örök kérdése, hogy ki az ember, milyen a helyes viszonyulás nő és férfi között. Az előadássorozat célja, hogy felmutassa a bibliai alapokat, az egészséges keresztyén szemléletet, az etikai és pasztorálpaszichológiai vonzatokat is. A múlt szép példáiból, útkereséseiből, de tévedéseiből is lehet tanulni, ezért az előadások között a hallgatók neveléstörténeti, irodalomtörténeti és egyháztörténeti visszatekintéssel is találkozhatnak.</li> </ul>   |

## 8. A tantárgy tartalma

| 8.1 Előadás  | Didaktikai módszerek  | Megjegyzések |
|--|---|--------------|
| 1. Bevezetés: A keresztyén antropológia nemek kérdésével kapcsolatos kérdéskörei, A nemek kérdésével foglalkozó mozgalmak, tudományos irányzatok kritikai ismertetése I. | Előadások szövegek és vizuális anyagok felhasználásával, a diákok aktív közreműködésével. |              |
| 2. „Férfit és asszonnyá teremtette őket Isten” – bibliai teológiai bevezetés, az ószövetségi emberkép  | - „-  |              |
| 3. Bibliai teológiai bevezetés, újszövetségi emberkép (férfiak és nők helyzete Jézus korában és a keresztyénség kibontakozásának első évszázadaiban)                     | - „-  |              |
| 4. Neveléstörténeti vonatkozások: Brunszvik Teréz élete és munkássága  | - „-  |              |
| 5. Iskolatörténeti vonatkozások  | - „-  |              |
| 6. A magyar irodalom nőalakjai   | - „-  |              |
| 7. Miként hat férfiakra és nőkre a társadalmi nyomás   | - „-  |              |
| 8. A férfinak és nőnek születés kérdése pszichológus szemmel   | - „-  |              |
| 9. Férfi és nő közti kapcsolat lelkigondozói szempontból   | - „-  |              |

|   |      |  |
|---|------|--|
| 10. Férfiak és nők kapcsolatának egyháztörténeti érdekességei | - „- |  |
| 11.A nők – férfiak megítélése más vallásokban                 | - „- |  |
| 12. Egyházi nőmozgalmak (nőszövetség...), lelkésznők          | - „- |  |
| 13. Férfiak és nők szerepe keresztyén etikai szempontból      | - „- |  |
| 14. Fórumbeszélgetés - kiértékelés                            | - „- |  |

#### Könyvészet

- BARRY, Catherine: *A Dalai Láma üzenete a nőkhez*, Budapest, 2010
- BERNE, Eric: *Emberi játszmák*. Budapest 1984
- CRABB, Lawrence: *Nők és férfiak*, Harmat, Budapest, 2001
- EPTING, Ruth: *Szabadon az Úr szolgálatában – Nők az egyházban és a társadalomban*, Budapest, 1994
- GOLEMAN, Daniel: *Társas intelligencia. Az emberi kapcsolatok új tudománya*. Nyitott Könyvműhely, Budapest 2007
- GYÖKÖSSY Endre: *Együtt a szeretetben*, Budapest, 1988
- GYÖKÖSSY Endre–BOGNÁR Cecil OSB: *Mi és mások. A mindennapi élet lélektana*. Szent Gellért, Szeged 1992
- LÉVAI Katalin: *A nő szerint a világ*, Osiris, Budapest, 2000
- LOCHMAN, Jan Milic : *A szabadság útjelzői*, Kálvin Kiadó, 1993
- LUKÁCS Olga: *Bevezetés az erdélyi református iskolatörténetbe*, Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2008
- PÁLHEGYI Ferenc: *Keresztyén házasság*, Kálvin Kiadó, Bp. 1995
- PANNENBERG, Wolfhart: *Anthropologie in theologischer Perspektive*, Vandenhoeck&Ruprecht in Göttingen, 1983
- PÜSÖK Sarolta: *Vallások, mítoszok és vallásfilozófiai irányzatok/ Vallástörténeti jegyzetek, (Religii, Mitologii și Curenteale Filozofico-Religioase/Curs de Istoria și filozofia religiei)*, Cluj-Napoca -Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2012. Pg. 226, ISBN 978-606-8145-20-4
- PÜSÖK Sarolta: *Útközben (Pe drum)*, Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2016. Pg. 363, ISBN 978-606-8886-02-2
- PÜSÖK Sarolta: *A lelkészfeleségek szolgálatának színváltásai különös tekintettel az utóbbi száz esztendőre* In: *Hagyomány-Identitás-Történelem. 2019 (Sorozat: Reformáció Öröksége 3/1)*, Szerkesztők: KISS Réka – LÁNYI Gábor, Károli Gáspár Református Egyetem KRE ETKI RÖM – KRE HTK Egyháztörténeti Kutatóintézet, L'Harmattan, Budapest, 2020, 437-454,
- PÜSÖK Sarolta: *A nők teológiai képzésének első száz éve Kolozsváron (Primii o sută de ani în formarea teologică a femeilor la Cluj-Napoca )*– In. *Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica*, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2023, Nr.2., pp. 131-156., pg.26, DOI: 10.24193/subbtref.68.11.09, <http://studia.ubbcluj.ro/download/pdf/1535.pdf>
- PÜSÖK Sarolta: *Nőmozgalmak, feminista teológia? Kísérlet a főbb irányvonalak és kérdéskörök ismertetésére*– In: *Református Szemle*, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2002, Nr.4–5., pp.369–381.
- PÜSÖK Sarolta: *Az ember halálán innen és túl* – In: *Református Szemle*, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2004, Nr.5., pp.502–509.
- PÜSÖK Sarolta: *Nők és férfiak a Bibliában* – In: *Erdélyi Református Naptár 2012*, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2011, pp. 46-61.
- PÜSÖK Sarolta: *“Frauenwürde als Menschenwürde”: Die Problematik der Sünde in Tolstois Auferstehung bezüglich der Beziehung zwischen den Hauptpersonen* -- In. *Women and Religion – Dignity of the Woman as Dignity of the Human Being*, Cluj, Verbum, 2011, pp.193-203.
- RADFORD REUTHER, Rosemary: *Isten női arca – Napjaink egyik vallásos kihívása*, In: *Egyház és világ*, 1991, 11. szám
- Dr. SZŰCS Ferenc: *Teológiai etika*, Iránytű, Gödöllő, 1995
- TÖRÖK István: *Etika*, Free University Press, Amsterdam, 1988

ZÁMBÓ András: *Mondhat-e újat a feminista teológia – A feminista teológia kritikai analízise*, Ref. Zsinati Iroda, Budapest, 1996

|                         |                      |              |
|-------------------------|----------------------|--------------|
| 8.2 Szeminárium / Labor | Didaktikai módszerek | Megjegyzések |
|                         |                      |              |
| Könyvészet              |                      |              |

**9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.**

**10. Értékelés**

| Tevékenység típusa  | 10.1 Értékelési kritériumok                                | 10.2 Értékelési módszerek    | 10.3 Aránya a végső jegyben |
|---|--|------------------------------|-----------------------------|
| 10.4 Előadás  | Minden vizsgakérdésnél legalább a min. átmenő jegy elérése | Szóbeli vizsga vagy dolgozat | 100%                        |
|   |  |                              |                             |
| 10.5 Szeminárium / Labor  |  |                              |                             |
|   |  |                              |                             |
| 10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei  |  |                              |                             |
| Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdések 50%-ának a megválaszolása az előadások ill. a kötelező szakirodalom alapján.<br>Vagy<br>Az akadémiai követelményeknek megfelelő 6-8 oldalas dolgozat készítése az előadásokhoz kapcsolódó választott témából. |  |                              |                             |

**11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)<sup>2</sup>**

|   |  |  |   |   |  |   |  |
|---|--|--|---|---|--|---|--|
|   | A fenntartható fejlődés általános ikonja |  |   |   |  |   |  |
|   |  |  |  |  |  |   |  |
|  |  |  |   |   |  |  |  |

Kitöltés időpontja:

2025.04.30.

Előadás felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Szeminárium felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

Dr. Péter István

<sup>2</sup> Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.